

ОБГОВОРЕННЯ І ПОБАЖАННЯ ЧИТАЧІВ

Шановна редакціє журналу "Пасіка"!

Ми як читачі і давні шанувальники журналу із задоволенням дякуємо колективові редакції за розмаїття спектру професійних та соціальних тем, висвітлених у публікаціях останніх років. Частина з них мають велике значення для формування у читачів «бджолиного» принципу єдності і самодисципліни, а за необхідності і самопожертви для збереження сім'ї. У сучасному людському суспільстві такі принципи виділяють істинних патріотів України.

У кількох публікаціях "Пасіки" впродовж двох останніх років ми побачили схвальну оцінку роботи нашого колективу від одного з популярних авторів, нашого давнього однодумця і спільного будівничого унікального дендропарку "Перемога" на Коростенщині А.І. Потопальського. Дендропарком "Перемога" впродовж кількох десятиліть опікува-

лося Коростенське відділення обласного Житомирського земляцтва у Києві та наш коледж (тодішнє вище професійне училище зв'язку).

У журналі підкреслено роль сім'ї, роду і народу у формуванні патріотизму й основної вимоги формування нації. Зокрема, про обов'язкове знання нашими вихованцями свого родоводу, його позитивних здобутків і прикладів невдач. А тепер цей наш досвід підтриманий багатьма профільними закладами освіти та Міністерством освіти України. Він, на нашу думку, може бути використаний в середовищі освітніх закладів з бджільництва. Тому введення у журналі вкрай потрібної рубрики "Обговорення і побажання читачів" читач зустрине із великим схваленням. Ця стаття може бути надрукована у новій рубриці.

З повагою В.С. Петрович

СІМ'Я, РОДОВІД, БАТЬКІВЩИНА СПІЛЬНО ВИХОВУЮТЬ ДОСВІДЧЕНИХ СПЕЦІАЛІСТІВ – НЕЗЛАМНИХ ПАТРІОТІВ УКРАЇНИ

З трипільської культури, з діда-прадіда, як свідчить історія, проростає коріння української землі. Саме звідти беруть початки наші пращури, які крихта за крихтою, крок за кроком, мов ті бджілки-трудівниці, у труді і старанні (*Labore et zelo*), у боротьбі за кожен шматочок рідної землі вибудовували твоє, любий читачу, й моє майбутнє, вдосконалюючи та розвиваючи цивілізацію, надаючи їй якісних рис і ознак того суспільства, що ми маємо сьогодні.

Але ми, теперішні, не завжди усвідомлюємо, чому українська земля і досі не підкорена, попри всі споконвічні намагання зовнішніх ворогів її знищити. Та розгадка дуже проста! Адже кожен справжній українець у підсвідомості, на генетичному рівні береже пам'ять про свій родовід, про всі поневіряння, які ви-

пали на долю України, проносить через покоління цю інформацію, а тому зв'язок з рідною землею, з Батьківщиною є неймовірним і лише міцнішає з часом. І стає більш міцним переконання, що рідну землю захищати треба дружно і до кінця. Причому це робити не лише зі зброєю в руках, але й у збереженні родинних традицій, взаємин, у набутті нових знань, у сумлінному ставленні до виконання будь-якої роботи. І прикладом цього є працюючий та дружний бджолиний рій, кожна окрема бджілочка. Саме про неї ще у XVIII столітті згадує український мандрівний філософ Григорій Савич Сковорода, знаменний ювілей якого ми відзначили у листопаді 2022 р., відстоюючи важливу нині ідею сродної праці у своїх дослідженнях та зазначаючи церковно-слов'янською мовою: "...Пчела

єсть герб мудраго человека, в сродном деле трудящагося..."

Саме з глибин родоводу, з родинних взаємозв'язків бере початок ще одне важливе поняття, яке випрацьовано роками у кожному свідомому серці – поняття патріотизму.

А чи часто ми замислюємося над значенням слів «патріот», «патріотизм»? Напевно, останні кілька років нас змушують обставини це робити. А ти, читачу. Ти, особисто, вважаєш себе патріотом?

Особливої актуальності виховання патріота набирає сьогодні, в умовах кровопролитної повномасштабної війни, яку з 24 лютого 2022 року веде український народ проти російського загарбника.

Та чи насправді, оті, хто себе жваво стукають в груди і волають: я патріот, справді ним і є? Тоді чому серед тих, хто кривно любить батьківщину, хто відданий своєму народові, так багато зрадників, перебіжчиків, як раніше було прийнято їх називати, ренегатів?

Це дуже глибока філософія, яка всотується з молоком матері, з традиціями у родині, з любов'ю до рідного слова, бодай із суржиком, але такого близького... українського, не забитого впливом англікізмів, росіянізмів тощо. А ще... бажання захищати ту саму батьківщину, народ не задля піару, так і не побувавши на фронті, а свідомо йдучи у бій, віддаючи у жертву власні життя заради майбутнього власної країни, яку сердечно берегти у серці як щось дорогоцінне, що дало тобі життя та право на нього.

Ось на такі роздуми часом наводить спостереження за подіями, які відбуваються довкола нині, де одні геройськи воюють на передовій, у пилу, часом голодні та холодні, а інші, тим часом, «підіймають економіку», просяджуючи гроші у дорогих забігайлівках.

Скажете, дуже гостро? Скажете, дуже критично? Але ніде правди діти. Це – наші реалії повсякдення. І вже не про тих, хто покинув нелегально межі своєї країни у важкі для неї часи без видимих на те причин, набравши повні груди переляку, аби «не загребли» на фронт. І тут можу погодитися, що не кожен морально готовий, особливо той, хто ніколи навіть зброї в руках не тримав, йти воювати. Це так. Але свідомість кожного має працювати на те, що нам, в тилу, вдвічі більше треба докладати зусиль у допомогу нашим захис-

никам, не розслаблятися, не відволікатися на дрібнички самозадоволення лише для того ж таки самозадоволення, яке викликає, якщо глянути з боку, лише огиду та остракізм.

Кажуть, патріотами не стають, ними народжуються. І мушу не погодитися, адже рашистський напад змінив погляди українців. Хтось був з дитинства переконаний, що росія-таки – рідна сестра, що російська мова в українському суспільстві – цілком прийнятне явище, і, взагалі, як ми можемо говорити українською? Та тепер багато таких активно вивчають українську, і, хоча й говорять російською, але, будьте певні, вже позбулися думки про «прекрасну» сестру. Та думають так не всі...

Отож, патріотами не народжуються. Патріотами навчаються бути від народження. Всотуючи свідомо з молоком матері, з настановами батька розуміння любові та поваги до рідної землі, трепетного ставлення до власної природи, родини, Батьківщини, людина стає свідомим громадянином власної держави.

Бо патріотизм – це не голосне, звучне слово. Це – зусилля волі, це – порив, це виконання свого обов'язку громадянина, це – душевний біль за власну державу та бажання зробити власними діями її хоч би трохи кращою. Зрештою, це – просто прояв любові до власної сім'ї.

Виявом чистих та непідробних патріотичних почуттів пронизана діяльність педагогічного колективу Державного навчального закладу «Київський професійний коледж з посиленою військовою та фізичною підготовкою». Навіть у такому важкому для країни стані родина коледжу провадить освітню діяльність, як, власне й багато інших закладів освіти, закликає здобувачів освіти до формування правильної життєвої позиції відносно власної, неймовірно героїчної України.

Саме у цьому освітньому закладі живуть ідеї славетного Сковороди, саме тут дружний бджолиний рій з адміністративного, викладацького, учнівського складу старанно виконує свою роботу, розповсюджуючи свій запал на всі заклади професійної освіти Києва й України.

У цьому часі заклад веде підготовку дуже свідомих та упевнених у завтрашньому дні патріотів рідної землі, які, не вагаючись,

йдуть вперед, які впевнено торують свій шлях у майбутнє у межах своєї многостражденної країни. Чи не єдиним і надважливим завданням нинішньої молоді є навчання. Навчання попри все. Зацікавлення у всіх напрямках розвитку людської особистості. Що матиме вияви у вмінні свідомо мислити, самостійно приймати правильні рішення. Бути, зрештою, самостійним та незалежним від обставин та людей. І авжеж бути невід'ємною складовою своєї, такої милої серцю, країни, її народу, бути її підтримкою та надійною опорою. Бо саме вірність Україні – ось невід'ємна ознака національного свідомого українця, патріота.

У час важливих суспільних змін у коледжі продовжує діяти проект із підготовки курсантів військових спеціалізацій. Цей проект став реальністю 2012 року, розвиваючись, утверджуючись та удосконалюючись нині на позиціях професійної освіти не лише столиці, але й України. Доказом цьому є ще один важливий для української професійної освіти довготривалий проект, над розробкою для впровадження якого творча команда працювала протягом тривалого часу, вимірюючи всі «за» та «проти». Тож 03 травня 2023 року набув чинності проект про підготовку фахівців за професією Оператор дистанційно керованих апаратів. Але про все по чергову.

Ідея створення закладу освіти нового типу – професійний коледж з посиленою військовою і фізичною підготовкою – виникла не спонтанно, а через тісну співпрацю з пред-

ставниками силових структур і правоохоронних органів. Вона обумовлена ще й низкою Указів Президента України щодо обороноздатності держави, національно-патріотичного, військового виховання молоді.

На виконання Указу Президента України від 18 вересня 2004 року № 11/02/2004 «Про додаткові заходи щодо удосконалення ПТО в Україні» та в межах реалізації українсько-німецького проекту «Підтримка реформи ПТО в Україні» колектив коледжу (тоді – МВПУ зв'язку) на чолі з директором **Василем Петровичем** долучився до створення державних стандартів професійно-технічної освіти нового покоління.

Про актуальність, важливість, правомірність та необхідність впровадження такого проекту та його дієвість у сучасних суспільно-політичних умовах в Україні йшлося 29 січня 2014 року на засіданні круглого столу «Сучасні особливості військово-професійної підготовки молоді у навчальних закладах України», який відбувся на базі означеного закладу освіти.

Засідання відбулося за участі заступників міністра освіти і науки України Петра Мехеда та Гевка Андрія, члена Комітету з питань оборони Верховної Ради України, народного депутата Тараса Пастуха, директора Департаменту професійно-технічної освіти Міністерства освіти і науки України В'ячеслава Супруна, керівників професійно-технічних закладів освіти, ліцеїв з посиленою військово-

фізичною підготовкою, представників Збройних сил України, громадських об'єднань, духовенства та науковців.

Отож, заручившись підтримкою і розумінням керівництва професійної освіти, громади м. Києва, як вже згадано вище, у вересні 2012 року коледж розпочав роботу над впровадженням чергового інноваційного авторського проєкту «Підготовка висококваліфікованих робітників за професією оператор з обробки інформації та програмного забезпечення з посиленою військово-фізичною підготовкою». Підготовка фахівців цього напрямку зараз, до речі, стає актуальною та необхідною передумовою обороноздатності держави.

Уже роком пізніше, у вересні 2013 р., в апробації взяли участь понад 40 закладів освіти з усіх регіонів України. Серед них – МВПУ зв'язку м. Києва (тепер ДНЗ «Київський професійний коледж з посиленою військовою та фізичною підготовкою»).

Треба запевнити, що коледж і раніше, до прийняття такого сміливого рішення про участь у реформуванні професійної освіти, пропагував серед учнівства патріотичні почуття, розвиваючи у молоді етичні та естетичні смаки. Але тепер відповідальність зростала з кожним кроком становлення закладу професійної освіти нового типу. І зараз, 2023 року, в умовах повномасштабної війни, педагоги коледжу докладають максимальних зусиль для навчання та виховання свідомих неукраїнців, які будуть розвивати нашу державу з повною упевненістю у своїх намірах та розумінні відповідальності за кожен зроблений крок.

Аби не бути голослівними звернемося до прикладів тієї роботи, яку провадить колектив коледжу в усіх напрямках своєї діяльності із залученням здобувачів освіти та курсантів. І все, звичайно ж, розпочинається з уроку. Будь то фізика чи історія, математика чи література, спеціальні дисципліни або ж і уроки виробничого навчання. Викладачі та майстри завжди пояснюють здобувачам освіти, як то – бути патріотом. Таким чином, пропагуючи єдину педагогічну мету, де виховання патріотичних почуттів є чи не одним із чільних аспектів. І саме виховання, а не його насадження...

А що вже говорити про позаурочну діяльність! Тут меж для вияву небайдужості та по-

риву до намагань бути кращими просто не існує.

Участь у масових заходах з ушанування пам'яті Тараса Шевченка, Євгена Березняка, Вікентія Хвойки тощо, літературно-музичні вечори, приурочені різноманітним вікопомним та важливим датам в Україні (вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні, до Дня захисника України, реквієми, присвячені річницям Голодомору тощо), екскурсії до музеїв та театрів, зустрічі-спілкування з відомими особистостями України в галузі науки, кіно, спорту, культури, літератури – це та мала частина того, що охоплює виховання молоді людини, майбутнього кваліфікованого робітника у коледжі. Докладають педагогічні працівники зусиль до невинної масивної роботи з виховання патріотизму саме завдяки вище зазначеним крокам за вмілого керівництва заступників директора **Волошкової Леди** та **Баранської Наталі**.

Тут слід особливе місце відвести й волонтерській роботі закладу освіти. Провадження такої діяльності, яка не закінчується на розмовах про допомогу, наприклад, людям літнього віку, та на розповсюдженні листівок, як не стати наркоманом, кинути пити чи прошкоду від куріння. Звичайно ж, такі речі беззаперечно, у мирному часі були популярними та й зараз потрібні та актуальні, але волонтер, тому й волонтер, що він витрачає увесь свій вільний час на потреби допомогти та бути невід'ємною ланкою кожного нинішнього дня, де ця допомога пов'язана тісно з тими, хто на фронті, в гарячих точках потребують підтримки, тими, хто в шпиталях і теж просто не можуть бути залишеними поза увагою. Причому допомога волонтерів коледжу не лише матеріальна (ковдри, шкарпетки, тушонка тощо), але й творча. Саме створення «Мистецького спецназу» є родзинкою у діяльності волонтерів закладу освіти. Патріотка України, подвижниця, голова ВГО «Поступ жінок-мироносиць», сучасна потужна поетеса, керівник гуртка «Золоте зерно» **Зоя Ружин** очолила цей проєкт за підтримки директора коледжу **Петровича Василя**.

До роботи «Мистецького спецназу» залучені курсанти коледжу, докладають зусиль й існуючі у коледжі гуртки. Зокрема, це оркестр духових інструментів, оркестр барабанщиць, вокальний ансамбль.

Мало того, не можна не охопити у переліку й провадження гурткової роботи загалом.

Здобувачі освіти із задоволенням, відповідно до своїх нахилів та смаків, відвідують гуртки та спортивні секції. Бо їх у коледжі наразі діє аж одинадцять! Участь безкоштовна, а от насолода від витраченої у правильному руслі енергії в учасників гурткового сегменту надзвичайна. Адже кожен гурток та секція працюють на результат, який матиме свої прояви в перемогах у різноманітних спортивних та творчих конкурсах, змаганнях. Керівники кожнісінького сегменту прищеплюють своїм вихованцям розуміння естетичних смаків, етичних та моральних принципів, і, безперечно, любов до свого закладу освіти, своєї України.

Відведемо окреме місце військовій підготовці. Адже який військовий буде вважатися відданим захисником Вітчизни без прищеплених якостей тієї самої любові до України, вірності народові, знання історії, законів та правил комунікації, гуманності, муштри? І авжеж курсанти беруть участь у вищезазначеній роботі, гуртках. Але попри це вони ще й гордо захищають честь коледжу у міських змаганнях та конкурсах з військової підготовки, виборюючи перемоги навіть у курсантів військових вишів. Кілька років поспіль, до початку повномасштабного вторгнення, курсанти коледжу виборювали перемогу у конкурсі звитяги «Маю честь», активно беруть участь у міському конкурсі «Козацькими шляхами», спартакіаді допризовної молоді серед команд закладів професійної (професійно-технічної) освіти м. Києва. Муштра курсантів закладу освіти провадиться на спеціально облаштованих майданчиках коледжу. Разом з тим для навчально-польових зборів облаштована територія у селі Велика Бугаївка. Там курсанти мають надихатися природною красою, любов'ю до всього живого, а зарозом набувати практичних навичок своєї майбутньої професії. Цілком справедливо, коли поряд вживаються у людині кілька корисних навичок. А тим більше, коли ці навички стають твоїм способом життя. А тому поряд з військово-фізичною муштрою, курсанти здобувають професійну освіту за напрямками, обраними ними, або їхніми батьками, ще на початку свого навчання. Так курсанти коледжу в майбутньому будуть прекрасними радіоме-

ханіками, водіями категорій В, С, автослюсарями, операторами з обробки інформації та програмного забезпечення і.... операторами дистанційно керованих апаратів.

Ця крута професія, про яку згадано вище, просто омріяна ще від початку зародження ідеї її створення. Адже для здобуття цієї професії у коледжу є усі необхідні можливості (педагоги, територія, майстерня, наочність, відповідна документація тощо). Та головне, є бажання стати гвинтиком у підготовці кваліфікованих робітників з військовою підготовкою та розуміння практичної необхідності держави у спеціалістах такої галузі. Проєкт не мав легкого шляху свого впровадження у дійсність, але вимоги часу, коли країна у стані війни, необхідність у професіоналах згаданого напрямку зростає у геометричній прогресії. Це якраз і розуміють педагоги коледжу і освітні структури, які задовольнили, зрештою, прагнення коледжу у впровадженні надважливого проєкту, який триватиме як пілотний протягом 2023–2028 років. І є глибоке переконання, що цей проєкт стане черговим надбанням коледжу.

Кожен крок, який робить Державний навчальний заклад «Київський професійний коледж з посиленою військовою та фізичною підготовкою», пронизаний бажанням бути корисним державі, своєму народові, українській землі, засіваючи зерна добра, людяності, натхненності у душі сучасної молоді, змінюючись і собі, набуваючи нових традицій, вливаючи живу кров у життєдіяльність всієї професійної освіти Києва й України.

В.С. ПЕТРОВИЧ,
керівник ДНЗ "Київський
професійний коледж
з посиленою військовою та
фізичною підготовкою",
заслужений працівник освіти,
член президії
Всеукраїнської асоціації працівників
професійно-технічної освіти,
Олена ГОЛОД,
викладачка коледжу

Фото до матеріалу – на стор. 29
Для абітурієнтів:
<https://pkvfp.kiev.ua/dorogiy-abiturient/>

СВЯТКУВАННЯ 35-РІЧЧЯ ЗАСНУВАННЯ ДЕНДРОПАРКУ "ПЕРЕМОГА" В С. ХОДАКИ (жовтень 2014 р.)

З привітальним словом до гостей, які зібралися на святкування 35-річчя дендропарку "Перемога", звертається берегиня дендропарку, вчителька М.І. Потопальська. Біля неї справа В.С. Петрович з святковим караваєм у руках, зліва І.М. Андріяш (українська оперна та концертно-камерна співачка (сопрано), регент хору, засновник та викладач вокальної школи з унікальною розробкою свого власного методу, педагог, громадська діячка, автор Музичного проекту "Єднання Співочих Сердечь") з донькою Софією Андріяш-Місько (нині співачка), С.М. Петрович (директор Київського професійного коледжу технологій та дизайну одягу), А.І. Потопальський (кандидат медичних наук, професор). На задньому плані липова алея (жовтень 2014 р.)

На передньому плані стоять поряд В.С. Петрович і Т.В. Тимочко (голова громадської організації Всеукраїнської екологічної ліги)

Зліва – М.С. Ходаківський (колишній директор музею Народної архітектури і побуту України, с. Пирогів)

На передньому плані справа-наліво: О.А. Веденська (лікар-терапевт), А.І. Потопальський (кандидат медичних наук, професор, науковець, засновник Дендропарку "Перемога" в с. Ходаки), В.С. Петрович (керівник КПК з посиленою військовою та фізичною підготовкою, керівник Житомирського відділення Коростенського земляцтва), П.М. Потопальський (голова Ходаківської сільради), В.В. Москаленко (мер м. Коростень, голова Коростенської ТГ), К.Л. Скляревська (депутат Коростенської міської ради, голова постійної комісії з питань гуманітарної політики, засобів масової інформації)